REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birouri de anunciurí:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de *Dumineca* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 111. Brașov, Joi 18 (31) Maiŭ. 1900.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ a Înălțării Domnului, diarul nu va apăré până Vinerĭ séra.

Șoviniștii și țĕrile ocupate.

S'a discutat alaltăerĭ în delegațiunĭ și asupra situațiunei din țĕrile ocupate Bosnia și Herțegovina.

De doue-decĭ de anĭ, de când delegațiunile esercitéză controlul asupra administrațiunei acestor țĕrĭ, multe s'au dis și și mai multe s'au scris despre ea, și încetul cu încetul s'a format opiniunea, că acéstă administrațiune este de model, și că poporațiunea țĕrilor ocupate este nu numai pacificată, ci chiar mulțumită cu stările de adĭ.

Intr'aceea din timp în timp se înregistréză scirĭ despre deputațiunĭ, carĭ merg de-acolo la Viena și la Constantinopol — căcĭ trebue sĕ reamintim, că până adĭ, în principiu, Sultanul este suveran peste aceste provincii, pe când monarchia nóstră n'are decât mandatul europén de a-le ținé ocupate și de a-le administra — carĭ deputațiunĭ compuse aci din Sêrbii ortodocșĭ, aci din Mohamedanĭ, se plâng în contra faimósei administrațiunĭ conduse de d-l Kallay.

De trei sĕptĕmânĭ se află în Budapesta érășĭ o deputațiune mohamedană din Herțegovina, care după multe zadarnice încercărĭ a fost în cele din urmă abia primită numai de Kallay, supranumit de contrarii lui și „vice-regele Bosniei“.

De astă-dată s'au făcut aspre observărĭ guvernului bosniac și în pressa unguréscă. S'a scris și vorbit în contra ministrului comun de finance mai ales din partea acelora, carĭ se tem, ca nu cumva acest ministru sĕ ajungă cu timpul a juca un rol însemnat și în politica și administrațiunea Ungariei. Orĭ cum ar fi, tapt rĕmâne, că șoviniștii nu agrează nicĭ-decum pe actualul diriguitor al sorții țĕrilor ocupate, póte că tocmai fiind-că, ca nicĭ un alt bărbat de stat ungur, a dat probe de mult tact, moderațiune, ba putem dice până la un punct óre-care, și de imparțialitate în guvernarea acelor provincii poliglote, unde se combat dilnic cele mai divergente interese.

Cu tóte acestea étă ce cetim într'unul din monitórele șoviniste, chiar după declarările făcute de d-l Kallay în delegațiunĭ:

„Ceea ce absolutiștii lui Bach au sĕvîrșit în Ungaria abia cu patru-decĭ de anĭ înainte, tot acele lucrurĭ le sĕvîrșesc acum în Bosnia și Herțegovina sîmbriașii Austriei... Ómenii lui Kallay sunt trimișĭ toțĭ din Austria, vorbesc, simt și lucréză ca austriacĭ. Mai că ne dóre, că tocmai acel bărbat, care stă în fruntea Bosniei și Herțegovinei se mărturisesce Maghiar... Mai bine ar fi și el Austriac; pentru-ca nicĭ un odiu sĕ nu se lege de numele maghiar pentru acele lucrurĭ revoltătóre, ce se întêmplă față cu Mohamedanii în țĕrile ocupate“.

Și ce se întêmplă? Étă cum descrie monitorul șovinist din cestiune suferințele Mohamedanilor:

„E fórte tristă și fórte amară sórtea Mohamedanilor din țĕrile ocupate. Ii prigonesc, îi asupresc. Pe fiiĭ și fetele lor îi duc cu forța în Dalmația și îi botéză. Ei însĕ degéba se plâng înaintea organelor guvernului, căcĭ acestea îi tractéză în modul cel mai nemilos. Numai cât acești funcționarĭ, carĭ aprópe toțĭ sunt austriacĭ, nu-i aruncă afară pe ușă. Ii șicanéză și-i infestéză și le restrîng chiar și libertatea lor de mișcare, cu gendarmii. Arestéză pe bărbații fruntașĭ pentru lucrurĭ de nimica, îi nimicesc materialicesce și décă nu se supun orbesce capriciului atâtor „Kreisvorstehe-ri“ și „Bezirksvorsteh-eri“ îi încarcă cu marĭ amende, séu îi înfundă în închisorĭ“.

Poftițĭ tabloul pentru care șoviniștii nu vor ca odiul sĕ cadă asupra numelui maghiar. Vai de capul lor! Numai atâta ar mai trebui, ca funcționarii austriacĭ, câțĭ vor fi în provinciile ocupate, sĕ fiă înlocuițĭ toțĭ cu funcționarĭ unguresci și ca „Kreisvorsteher“-ii și „Bezirker“-ii sĕ fiă schimbațĭ cu fișpanĭ și cu solgăbirĕi!

N'avem decât sĕ schimbăm titlurile din tabloul de mai sus și sĕ ne înfățișăm administrația Ardealului și a Țĕrii unguresci, ca sĕ ne convingem, pe care parte este adevĕrata asuprire și schingiuire și unde sunt întrecute de fapt isprăvile absolutiste din vremile lui Bach.

Ce dicea numai cu douĕ-trei dile înainte delegatul Bucovinei: sórtea Românilor în Ungaria este un martiriu! Asupra acestei dureróse constatărĭ șoviniștii păstréză cea mai adâncă tăcere, dér varsă cu atât mai multe lacrimĭ pentru Mohamenanii din Herțegovina.

Adevĕrate lacrimĭ de crocodil!

Din delegațiunĭ.

Alaltăerĭ atât delegațiunea *austriacă*, cât și cea *ungară* au ținut ședințe plenare.

Delegațiunea austriacă a desbătut asupra budgetului *ministeriului de esterne.* Cu ocasia acésta a luat cuvêntul ministrul de esterne contele *Goluchowski*, care a ținut sĕ dea un respuns mai amĕnunțit delegaților cehĭ, carĭ atacaseră vehement politica esternă și au învinuit pe Goluchowski, că influințéză și politica interióră.

Contele **Goluchowski** desaprobă mai întâiŭ *abusul*, ce s'ar fi întrodus acum din nou în delegațiune, adecă tendența, de-a trage în discusiune persónele *principilor domnitorĭ strĕinĭ.* Atitudinea acésta o află necorectă și ar fi fórte de dorit, ca pe viitor sĕ nu se repețéscă.

Ministrul combate aserțiunea delegatului ceh *Kaftan*, care a dis, că în 1897 oficiul de esterne a adresat la Roma și Berlin o notă privitóre la *anectarea Bosniei și Herțegovinei* și că a fost refusat. Goluchowski spune, că despre o astfel de notă n'a fost vorba nicĭ-odată, și nu s'a întêmplat nimic.

La acusa, că *tripla alianță s'a slăbit*, ministrul rĕspunde: Pot sĕ spun categoric, că tripla alianță este și adĭ ceea-ce a fost înainte cu 20 de anĭ: o alianță de apĕrare și *par excellence* de pace. E îmbucurător, că cu Rusia ne-am înțeles privitor la politica din Balcanĭ, dér înțelegerea acésta nu schimbă nimic din esența triplei alianțe. Intrevederea dela Berlin a spulberat tóte svonurile ivite în timpul din urmă și a provocat liniștire generală. Asigură ministrul, că și *Italia* este un membru egal prețios al triplei alianțe și atât la Berlin, cât și la Viena sunt convinșĭ, că la moment dat Italia nu numai că-șĭ va cunósce obligamentele, ci le va și împlini. Vorba, că tripla alianță ruinéză Italia, este o legendă. Adĭ nicĭ un stat nu póte fi fără de aliațĭ și décă Italia ar face parte din altă alianță, ea nicĭ atuncĭ nu șĭ-ar neglija întărirea forțelor de apărare.

Delegații cehĭ au făcut amintire și despre statele balcanice, despre Serbia, Bulgaria și Muntenegru. M'a surprins, dise Goluchowski, că mi-se impută conflictul greco-turc, pe când la 1898 Cehii, mi-au votat încredere. Și mi-se mai impută, că tolerăm unele lucrurĭ în Serbia. De-o parte îmĭ imputațĭ, că mĕ amestec, de altă parte, că nu mĕ amestec. Se póte acésta? Noi nu protegiăm pe nimenĭ în strĕinătate, în afacerĭ interióre nu ne amestecăm. De altfel trebue sĕ declar, că afacerile interióre ale unui stat strĕin au fost discutate aicĭ în *ton necinstit.* (Contradicerĭ la Cehĭ).

Dr. *Pacak*: Trebue sĕ lăsațĭ libertatea cuvêntului. Mĕ rog și retrage-țĭ cuvêntul.

Goluchowski: Am vrut sĕ dic numai, că nu merge, ca în delegațiunea austriacă sĕ se discute lucrurĭ, cu carĭ n'avem nimic comun.

Pacak: Representăm popórele aicĭ, pentru-ca sĕ vorbim liber.

Goluchowski trece apoi la cestiunile economice și comerciale; vorbesce despre instituția consulară, despre espulsărĭ și emigrărĭ. Protestéză în contra acusei, că s'ar amesteca în afacerile interióre ale Austriei. In fine declară, că se alătură la cuvintele acelor oratorĭ, carĭ stărue pentru împăcarea popórelor austriace. Contrarietățile, ce esistă adĭ, se pot înlătura cu puțină bună-voință, și e timpul suprem, ca în Austria sĕ fiă pace. „Sĕ ne gândim, cât

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

La cimitirul Belu.

Meditații și impresii.

Nu mai sciam cu ce sĕ ne petrecem vremea. Zîmbetul senin al sórelui de primăvară nu ne lăsa sĕ stăm în casă șĭ-am luat'o rasna, hoinărind de colo până colo pe strădile Bucurescilor. Dela o vreme căldura ne a moleșit și ne-am oprit la un colț, ne mai sciind, ce sĕ ne facem. In fața nóstră, peste drum se făcea o grădină frumósă, plină de florĭ și de verdéță și, cum o priveam dușĭ pe gândurĭ, ne rĕtăceam tot mai mult în lumea copilăriei depărtate. Ne aduceam aminte cu drag de vremea când alergam tótă diua desculțĭ pe luncile rĕcoróse, și pe nesimțite începù sĕ ne gâdile dorul de aer curat, de câmp deschis, de libertate.

„Haidețĭ la cimitir!“ dise unul dintre noi și toțĭ ne-am înveselit la ideia asta; leneșii de adineurĭ deveniră sprintenĭ și fără multă vorbă ne urcarăm în tramvai. La început făceam glume peste glume și veselia nóstră se mărea când ne uitam la fratele Vintilă, poreclit „babă“, și vedeam, că abia mai póte se rîdă de lene.

Cu cât înaintam, voia bună dispărea dintre noi și o durere nepricepută ne apăsa tot mai mult pe suflet.

Orașul cu sgomotu-i asurditor rĕmăsese în urmă și acum mergeam pe-o stradă largă, plantată pe marginĭ cu pomișorĭ tinerĭ, a căror frunde înverdite se rĕsfĕțau în radele sórelui.

„Ce frumos are sĕ fiă când pomișorii ăștia vor cresce marĭ“, dise unul dintre noi si rĕmaserăm tăcuțĭ, dușĭ pe gândurĭ și rĕtăcițĭ par' că într'un viitor depărtat.

„Când voiŭ trece pe-aicĭ pentru ultima-óră, vĕ asigur, că nu o sĕ vĕ mai fiă cald, décă cum-va mĕ vețĭ petrece la gropă“... adause cel mai sceptic dintre noi, ca rĕspuns la vorbele de mai sus.

Suntem aprópe de cimitir.

De-alungul drumului, pe marginea din drépta sunt o mulțime de crîșme pline de chef și de voiă-bună. Icĭ se aude rĕsunând cimpoiul monoton și plictisitor, dincolo bĕtrânul lăutar îșĭ îndémnă vióra și tresare vĕzduhul de rîsete și de cântece de veseliă.

La stânga dórme cimitirul cu tăcerea lui înfiorătóre.

La drépta viața, la stânga mórtea; par' că anume au fost aședate astfel, ca sĕ se vadă mai bine contrastul dintre ele și sĕ ne fiă mai ușor a-le cunósce și a-le prețuì pe amêndouĕ.

Am ajuns.

Un hohot de plâns, însoțit de vorbele: „vai, mi-se rupe inima“ se audì îndĕrĕtul nostru. Era o femeiă în flórea vieții, îmbrăcată în doliu. Stetea ca înlemnită și par' că-i era frică sĕ se dea jos din tramvaiŭ, pe când o fetișóră ca de 15 anĭ, cu ochii plânșĭ, o trăgea ușor de mână: „haide mamă, haide“...

La scena asta, soțului Vintilă i-se umplură ochii de lacrimĭ. Noi ne făcurăm, că nu-l vedem, dér îl înțelegeam cu toții; el n'avea mamă.

La pórta cimitirului stĕteau tolănițĭ o cétă de neputincioșĭ, bărbațĭ și femei, carĭ cereau de pomană. Fețele ofilite, ochii stinșĭ și miseria intregei lor înfățișerĭ te făceau sĕ tresarĭ și sĕ te cutremurĭ. Un orb mânca o cóje uscată de pâne, un altul durmea cu capul pe nisip, doi ologĭ se certau pentru cincĭ parale, o mamă îșĭ alăpta copilul, ér lângă zid stetea un moșnég gârbovit și scuturându-șĭ pipa privea cu lăcomiă la cel care mânca cója de pâne.

Acestea sunt tipurile nelipsite dela înmormêntărĭ; trăesc din pomană.

Cine scie, décă ologul de-acolo n'a visat în copilăria lui sĕ se facă soldat, séu décă cela, care dórme pe nisip, nu viséză acum, că e stăpânitorul pămêntului? Cine îmĭ póte spune, că mama aceea murdară n'a avut în viața ei momente, când s'a simțit cea mai fericită din lume, séu că chiar acum când îșĭ alăptéză copilul nu e îmbĕtată de nisce sentimente divine, cu tótă înfățișarea ei bolnăviciósă? Cine ar

am pierdut deja până acum din putere şi vadă. De nu vom folosi nicĭ clipa acésta ultimă şi de nu ne vom apuca de lucru, ministrului de esterne nu i-se va da posibilitatea de-a conduce politica esterióră aşa, cum se pretinde dela el. Gândiţi-vĕ câte lucrurĭ ne aşteptă. Acolo este tariful vamal autonom, acolo noul pact cu Ungaria şi acolo sunt convenţiunile comerciale, ce trebue sĕ le încheiăm cu străinătatea. Décă raporturile interióre nu se vor limpeḑi, noi nu vom putĕ esecuta lucrările acestea, şi monarchia şi patria vor avé pagube marĭ".

La desbaterea specială delegaţii cehĭ au vorbit éraşĭ contra politicei lui Goluchowski, ér Goluchowski a fost silit sĕ ia din nou cuvêntul, ca sĕ se apere.

Desbaterea s'a continuat erĭ.

*

In *delegaţiunea ungară* s'a încheiat alaltăerĭ desbaterea asupra *budgetului armatei*, după-care s'a procedat la creditul pentru *provinciile ocupate*. A luat cuvêntul şi ministrul comun de finanţe *Kallay*. El s'a apĕrat contra învinuirei, că industria şi comerciul maghiar nu sunt protegiate în Bosnia. Cu date statistice arată, că din furnisările pentru Bosnia 30—36% revin Ungariei. Décă nu se face mai mult, causa este, că în urma abusurilor întêmplate, *poporul şi-a pierdut încrederea faţă de comercianţii ungurĭ*. Guvernul bosniac n'a păgubit nicĭ-odată căile ferate ungare. Pe timbrele postale se află vulturul cu două capete, pentru-că posta şi telegraful din Bosnia e în *administrare comună*. Când guvernul bosniac va lua în administraţia lui posta şi telegraful, altfel va fi. Cestiunea emblemelor stă aşa, că cu ocasia sĕrbărilor se arboréză stindardul bosniac în mijloc, ér de cele două laturĭ stindardul ungar şi cel austriac.

Privitor la *deputaţiunea mohamedană*, care a umblat prin Budapesta, declară: Intre *Bosnia* şi *Herţegovina* a fost totdéuna óre-care antagonism. Amêndouĕ provinciile au anumite interese particulare. S'a întêmplat, că în primăvara anului trecut o fată mohamedană de 16 anĭ a părăsit casa părintéscă, fiind-că voiau s'o mărite după un bĕtrân. Fata, se ḑice, a fugit în Dalmaţia. Curênd s'a lăţit vestea, că fata a fost convertită la catolicism. S'a cerut intervenirea autorităţilor. Guvernul a recomandat părinţilor fetei sĕ-şĭ angajeze un advocat şi a promis tot sprijinul, însĕ părinţii au rĕmas constanţĭ pe lângă credinţa, că fata a fost răpită de catolicĭ. Astfel s'a născut svonul despre propaganda catolică. De aicĭ s'a produs o mare agitaţia în sînul mohamedanilor, în fruntea căreia s'a pus *muftiul* cu câţĭ-va ómenĭ de ai luĭ şi au pretins, ca fata sĕ fiă readusă de autorităţĭ. Guvernul bosniac n'avea putere la aşa ceva. Urmarea a fost o petiţiă către monarch şi un statut către guvern. In statut se cere o mare comisiune din mohamedanĭ, în fruntea căreia sĕ fiă pus *muftiul* şi comisiunea acéa sĕ guverneze pe toţĭ mohamedanii din Herţegovina.

Guvernul a stăruit, ca coróna sĕ respingă acel statut, de unde a urmat apoi o agitaţiune şi mai mare. Cu tóte avertisările guvernului, mohamedanii au continuat mişcarea, deşi câţĭ-va funcţionarĭ de lângă *muftiu* au fost depuşĭ. Acesta s'a opus mereu la ordinele guvernului, până când a fost depărtat şi el din post. In urma acésta „malcontenţii" au venit la Budapesta, ca sĕ predea monarchului statutul lor. Dér ei nu puteau fi lăsaţĭ în audienţă, după-ce odată statutul a fost refusat. Aşa stă lucrul cu deputaţia mohamedană.

Din diecesa Aradului.

— 16 Maiŭ 1900.

In anul acesta a fost sĕ se sĕvîrşéscă restaurarea comitetelor şi epitropiilor în diecesa Aradului. Alegerile în cele mai multe locurĭ au decurs sgomotos şi au fost atacate prin proteste. Şi nicĭ astăḑĭ nu sunt restaurate tóte comitetele şi epitropiile parochiale, deórece ómenii sistemului nou voind a alege aderenţĭ de ai lor, au presionat pe alegĕtorĭ, dér au întêmpinat multă resistenţă. Aşa în comuna *Nădlac*, o comună pacinică şi fruntaşă românéscă cu biserică frumósă şi şcóle bune, s'a trimis dela centru un comisar consistorial, ca sĕ sprijinéscă la alegere aderenţii sistemului. Alegerea s'a ţinut între baionetele gendarmilor, dér cu tóte acestea n'au succes după cum au dorit domnii dela centru, ci după dorinţa poporului. Un lucru, care-şĭ are însemnătatea sa, şi pentru a-se slăbi acéstă însemnătate s'au pus la cale proteste şi cercetare, ér biserica sufere şi poporul e învrăjbit pe anĭ înainte.

In comuna *Şiclău*, de-asemenea comună fruntaşă, nicĭ cu gendarmĭ nu s'a putut face alegerea comitetului, deórece preoţii n'au lăsat curs liber alegerii, ba se ḑice, că unul dintre preoţĭ, bizuit pe neamurile, carĭ stăpânesc astăḑĭ diecesa, *ar fi dat ordin gendarmilor sĕ pusce în alegĕtorĭ*; gendarmii însĕ n'au voit sĕ esecute acest ordin, şi aşa s'a evitat vĕrsarea de sânge.

Care va sĕ ḑică încercarea sistemului în alegerea comitetelor parochiale n'a succes, din contră a început sĕ producă reacţiune.

Se mângăe însĕ sistemul cu maioritatea din sinodul eparchial. Şi când a vĕḑut la alegerea de vicariu, că dispune numai de 30 de voturĭ din 60, şi că minoritatea deputaţilor presenţĭ în număr de 20 votând cu bile albe, voind sistemul nou a ascunde în faţa lumii acéstă slăbiciune, a lansat îndată în public, că d-nul Dr. Iosif Gall ar fi pus la cale votarea cu bile albe şi apelaţia la congres contra alegerii de vicariu, şi cu acéstă invenţiune a umplut foile maghiare „Aradi Közlöny" şi alte foi din Budapesta. Faţă de acéstă invenţiune observ, că d-nul Dr. Iosif Gall, din motive uşor de înţeles, nicĭ n'a participat la sinodul din Arad, nicĭ n'a ţinut conferenţă, cum 'i-se insinuă, nicĭ n'a pus la cale vre-o apelaţiă, ci votarea cu bile albe şi apelaţiă au făcut'o deputaţii sinodalĭ adênc indignaţĭ pentru cele ce sĕ întêmplă în diecesă în mod spontan. S'au ţinut, ce-i drept, conferenţe pe timpul sinodului, nu din partea minorităţii, ci din partea celor 30 din majoritate şi în aceste conferenţe se luau conclusele sinodalĭ, carĭ apoi se publicau cu ḑile înainte în „Aradi Közlöny" şi în „Szabadság".

Dixi.

Mutilarea corónei ungare.

(Atentat în contra crucei.)

Un cas fórte grav s'a întêmplat ḑilele trecute în edificiul nouei universităţĭ din *Budapesta*, cas, care-i pune pe gândurĭ chiar şi pe cei mai marĭ *ovreofilĭ* dintre Maghiarĭ. Etă ce s'a întêmplat:

Sunt numai câte-va sĕptĕmânĭ, de când s'a inaugurat noua aulă a universităţii din Budapesta. De ambe părţile scărilor, ce conduc din parter în primul, al doilea şi al treilea etaj, erau aşeḑate embleme ale corónei ungare, făcute din gips, şi carĭ în formă de relief împodobesc păreţii. O mână criminală şi necunoscută încă până acum, *a rupt tóte crucile dela aceste coróne* şi în locul lor a desenat câte-o *stea*, simbolul *judaismului*.

Fapta acésta a produs mare sensaţiă, cu atât mai vîrtos, că tocmai pe ḑiua de erĭ avea sĕ visiteze monarchul aula nouei universităţĭ.

In şedinţa de erĭ a dietei deputatul I. *Molnar* a adresat ministrului de culte şi instrucţiune publică şi ministrului de justiţiă o interpelare, cerênd cercetare severă şi pedepsirea acelui vandal, care în „inima ţĕrii" a cutezat sĕ comită acéstă blăstĕmăţiă, sĕ-şĭ bată joc nu numai de cruce, dér sĕ infameze chiar coróna ungară.

Deja în decursul interpelării ministru-preşedinte Szell a declarat, că autorul infamiei se va pedepsi.

„Alkotmany", organul partidei poporale, vorbind despre acest miserabil atentat în contra crucei, esclamă:

„Aicĭ am ajuns cu universitatea decatolisată a lui Petru Pázmany. Pe pomul sĕlbătăcit cresc fructe vermănóse, semînţele plantelor veninóse rĕsar frumos şi crescênd, au înăbuşit tóte florile religiei şi ale stimei de patriă. Batjocurirea religiunei adusă odată pe catedră, nu póte da alte resultate, decât fapte miserabile de felul acesta."

N'ai ce-i face: *Cazarii* s'au „patriotisat" şi de-odată cu acésta, curagiu şi nas au căpătat. Aḑĭ-mâne vor decreta îmormêntarea crucii pentru mai marea gloriă a „liberalismului" jidano-maghiar. Esemplul dat în Budapesta póte fi un *memento* serios pentru cei-ce au luat sub scutul şi ocrotirea lor pe „noii Maghiarĭ".

Bavaria şi politica prusiană.

Cu ocasiunea adunării reuniunii pentru promovarea navigaţiunii pe rîurĭ şi canalurĭ în Bavaria, prinţul Ludovic de Bavaria, a ţinut o vorbire, care a făcut sensaţiă în tótă Germania. S'a jăluit prinţul, că societatea de navigaţiune pe Dunăre bavaresă are o grea posiţiune, căcĭ ea nu este spriginită şi subvenţionată de stat. Se dau marĭ subvenţiunĭ, ḑise el, pentru societăţile de navigare germane, pentru liniile vapórelor postale, numai pentru societatea de navigare bavareză nu se întêmplă nimic. „Nu înţeleg, ca noi, décă ne ţinem de imperiul german, sĕ nu avem tocmai aceleaşĭ drepturĭ şi aceleaşĭ privilegii, ca cei din Germania de nord".

„Ni-se impută nouĕ, din Bavaria", continuă prinţul Ludovic, „că nu scim sĕ preţuim în destul avantagele, ce le avem dela imperiul german. Inainte de tóte voiŭ sĕ scutesc Bavaria de imputarea, că ar fi o graţiă, că ne ţinem de imperiu; căcĭ imperiul german tocmai aşa de bine a fost cimentat cu sânge bavarez, ca cu sângele orĭ cărei alte ginte germane. Prin urmare, nu voim sĕ fim priviţĭ ca fraţĭ mai inferiorĭ, ci ca fraţĭ deplin, şi precum ne punem şi ne-am pus cu pieptul pentru imperiul german, aşa pretindem, ca imperiul german sĕ apere interesele nóstre bavareze tocmai aşa, ca interesele la marele fluviu, ce se revarsă în Marea nordică şi ostică. Décă acésta aşa va fi, noi nu vom lucra numai în interesul special bavares, ci în interesul întregului imperiu".

Limbagiul acesta este destul de lămurit, ca sĕ fiă ţinţelésă noima luĭ. Aşa energic a mai păşit odată prinţul Ludovic la timpul sĕu în Moscova, când a protestat cu tótă energia ca sĕ fiă privit ca stând în raport de vasalitate faţă cu Hohenzollerii.

Este acésta manifestaţiă, care ne arată, că particularismul încă n'a dispărut şi mai dovedesce, că prinţul Ludovic al Bavariei nu pare a fi nicĭ-decum încântat de autocraţia, ce s'a stabilit în Germania şi ce se reflectéză în devisa „regis voluntas suprema lex" (voinţa regelui e suprema lege), ce şi-a ales'o actualul ei cap al Germaniei.

In tot casul cuvintele mai sus citate ale prinţului Bavariei denotă o nemulţămire cu politica imperială germană de aḑĭ, care a dus cu sine ca servilismul şi închinăciunile bizantine sĕ fiă mai în flóre ca orĭ şi când şi sĕ nu mai cuteze nimenĭ a-şĭ căsca gura de frică sĕ nu supere pe împĕratul.

SCIRILE ḐILEI.

— 17 (30) Maiŭ.

Visitaţiune canonică. Cetim în „Tel. Rom.": I. P. S. Sa D-l Archiepiscop şi Metropolit *Ioan Meţianu* va face cu ocasiunea serbării hramului şcólei nóstre din Sĕlişte, Constantin şi Elena, prima visitaţiune cano-

---

putĕ sĕ tăgăduéscă, că moşnegul de lângă zid n'a avut în tinereţea lui visurĭ şi aspiraţii şi că nu şĭ-a ţesut vre-odată în minte un viitor de aur?...

Câţĭ nu sunt în lumea asta, carĭ sunt siliţĭ sĕ îndure zimbetul ironic al trecutului, când amăgiţĭ de vise îşĭ înălţau palate pentru viitorul, în care acum se tîrăsc de aḑĭ pe mâne?

. . . .

In cimitir.

Linişte solemnă. Sórele îşĭ aruncă ultimele-i raze ca o mângăere peste morminte.

Pe-o cruce înegrită de vreme cetesc: „Călĕtorule ,te opresce"; ... — mĕ cutremur şi sângele par'că mĭ-a ingheţat în vine. Din fiă-care mormênt par'că aud înălţându-se un glas lugubru: „călĕtorule, te opresce"... Privesc îulemnit la cuvintele astea şi par'că mĕ vĕd rĕtăcit pe un drum lung şi pustiu şi merg uitându-mĭ de...

„Haide, mĕ!" îmĭ ḑise Vintilă apucându-mĕ de mână, ér eu, inconsciu, am mai aruncat o privire spre crucea înegrită de vreme şi cu o espresie de scârbă şi de revoltă, am îngânat: „de ce scrie, călĕtorule te oprese?...

Eminescu! Dela pórtă spre drépta e mormêntul celui mai iubit şi celui mai nefericit poet al nostru. In jurul lui plutesce o melancoliă uşóră, care se légĕnă visătóre în ventul sĕrii. O linişte dulce, liniştea unui vis înduioşat învĕlue mormêntul, peste care doi salcâmĭ îşĭ întind ramurile plângĕtóre. Chipul lui săpat în cruce măreţ şi blând privesce cu drag la teiul din faţă. Mai jos pe cruce stau săpate versurile:

Reverse dulcĭ scântei
A tot sciutórea,
Da-asupra-mĭ crengĭ de tei
Sĕ-şĭ scuture flórea.
Ne mai fiind pribeag
De-atuncĭ înainte
Aducerĭ aminte
M'or troeni cu drag,
Şi stinsele patemĭ
Le-or troeni cădênd,
Uitarea 'ntinḑênd
Pe singurătate-mĭ.

Cât am stat la mormêntul lui acoperit de pansele şi de „nu mĕ uita", n'am vorbit nimic, nu ne mai săturam de privirea lui plină de bunĕtate.

Câtă bucuriă am simţit cu toţii când am vĕḑut, că nu-i uitat de tot, că şi pe grópa lui e primăvară.

„Haideţĭ sĕ luăm nisce floricele de pe mormêntu-i ca amintire", am ḑis eu, şi când întinseserăm deja cu toţii mânile, Vintilă ne opri: „Staţĭ, sunt prea drăguţe, ar fi pĕcat sĕ le rupeţĭ şĭ-apoi el atâta are,... lăsaţĭ-le lui."

Ne-am retras cu toţii şi am plecat ruşinaţĭ de îndrăsnéla nóstră nesocotită.

Pe când stêteam sĕ ne odihnim pe o bancă aprópe de pórtă, fiă-care pierdut în lumea gândurilor lui, mĭ-a fost atrasă atenţia de două dame. Cea mai bĕtrână plângea. Cea mai tînĕră cerca s'o mângăe între altele cu vorbele: „Aşa-i sórtea nóstră, a tuturor", rostite cu rĕcéla unui filosof.

Multă lume sĕ mângăe cu vorbele acestea şi fiind-că şi-le repetă, de-atâtea orĭ se crede înprietinită cu mórtea şĭ-o privesce cu rĕcélă. Dér, stimată d-nă, décă d-ta bună-óră ai fi încredinţată de către cineva, că peste câte-va ḑile va trebui sĕ părăsescĭ lumea asta, te-ai despărţi aşa uşor de oglinda d-tale, de societatea în care îţĭ place sĕ te învêrtescĭ şi sĕ ameţescĭ pe cei carĭ te privesc? Nu ţĭ-ar veni greu a părăsi viaţa cu tóte petrecerile ei şi nu ţĭ-ar fi milă sĕ bagĭ în pămênt obrajii ĕştia frumoşĭ pe carĭ i-ai îngrijit aşa de mult? D-ta, filosófa de-adinéurĭ ai mai rosti cu aceeaşĭ rĕcélă cuvintele: „aşa-i sórtea nóstră, a tuturor?!"... Mie îmĭ vine sĕ cred, că te-ai întreba şi d-ta cu mine: „*De ce este aşa sórtea nóstră a tuturor?*"...

Pe când mĕ lăsam furat de gândurile acestea, îngrijitorul cimitirului se apropie de noi:

„D-lor, morţilor le place sĕ fiă nóptea singurĭ în împĕrăţia lor!"

Şi am plecat.

Z. Bârsan.

nică din ĕstan în fruntaşa comună Sĕlişte. Precum suntem informaţĭ, se fac marĭ pregătirĭ pentru o primire sĕrbătoréscă a înaltului prelat.

Inspecţiunile archiducelui Iosif. „Alkotmany" anunţă, că archiducele *Iosif* va inspecta între 9—14 Iunie st. n. honvedimea ungară din Transilvania, apoi va merge, probabil, la Sinaia, sĕ visiteze pe MM. LL. Regele şi Regina.

Érăşĭ o „vătĕmare a naţiunei". Dilele trecute se rĕspândise prin diare scirea, că la Alba-Iulia, generalul Mauriciu *Perl*, cu ocasiunea visitărei casarmei, a ordonat *a se depărta nisce table cu inscripţiunĭ unguresci.* Incă nicĭ până adĭ nu s'a constatat, décă şi întru cât scirea acésta este întemeiată; „patrioţii" însĕ cu tóte acestea au dat ţipetul de alarmă, care a rĕsunat nu numai în pressa jidano-maghiară, ci a străbătut până la ministeriul comun de rĕsboiŭ. Oficiósa „Bud. Tud." comunică acum, că membrii delegaţiunei *Mohai* Sándor şi Zeyk Gábor au interpelat în cestiunea acésta pe ministrul de rĕsboiŭ Krieghammer, care a declarat, dice numita fóiă, că îndată ce 'i-s'a făcut cunoscut casul, a ordonat *„strictă cercetare"* prin comanda de corp şi că „la tótă întêmplarea o va resolva în aşa chip, ca sĕ liniştéscă pe fiăcine". — Mĕi, mĕi, că multă consideraţiune mai are d-l ministru de rĕsboiŭ Krieghammer faţă cu susceptibilităţile şoviniştilor jidano-maghiarĭ!

Din Satulung ni-se anunţă, că presvitera *Voica Neagoe-Popea,* venerabila matrónă a familiei Popea, a încetat din viéţă Lunĭ, în etate de 90 anĭ. Rĕposata a avut 12 copii. Dintre ceĭ patru în viéţă, cel mai înaintat în etate este P. S. Sa Nicolae Popea, episcopul Caransebeşului. Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Bibliotecĭ poporale. Ministrul unguresc al instrucţiunei publice a hotărît sĕ înfiinţeze *pe spesele statului* într'o *miiă de comune* bibliotecĭ poporale. Va începe în anul proxim cu 200 şi va continua apoi în aniĭ următorĭ. — E uşor a înfiinţa bibliotecĭ maghiare din budgetul stors de pe spinarea cetăţenilor în majoritate nemaghiarĭ ai statului!

Distincţiunĭ. S'a acordat medalia „Rĕsplata muncei pentru învĕţĕmêntul primar" clasa I d-lui Gheorghe Missail, membru fondator al Societăţii pentru învĕţătura poporului român şi vice-preşedinte al consiliului acestei societăţĭ. — S'a conferit medalia *Bene-Merenti,* clasa I, d-lui David Emanuel, profesor universitar, pentru merite didactice, şi clasa II d-lor dr. Mihail D. Călinescu, medic de regiment clasa I, pentru scrierĭ medicale; I. Popovicĭ, maior şi Vasile G. Makarovitsch, locotenent pentru scrierĭ scientifice.

Cas de mórte. Ni-se împărtăşesce întristătórea scire, că parochul român gr. cat. din V.-Odriheiu, *Nicolau Maior,* după scurte şi grele suferinţe a rĕposat în 5 Maiŭ n. c. în al 57-lea an al etăţii şi al 36-lea al preoţiei. Rĕposatul a fost un preot fórte vrednic şi zelos, care mult a luptat pentru susţinerea şcólei şi bunăstarea şi fericirea credincioşilor sĕi. Spiritul sĕu românesc s'a oglindat de repeţite-orĭ în colónele fóiei nóstre prin mai multe corespondenţe ale sale pline de cel mai curat sentiment naţional. — Fiă-i memoria binecuvêntată!

Mare tempestate. Din *Sicĭu* (Sĕlagiŭ) ni-se scrie: In 28 Maiŭ n. a fost în părţile nóstre un adevĕrat potop. O mare tempestate cu grindină s'a descărcat asupra comunei, care în timp de 2 óre a făcut pagube colosale. Grindină şi valurĭ furióse de apă curgeau pe tóte cóstele, măturând tot, ce aflau în cale. N'a rĕmas nimic întreg. Sĕmĕnăturile, carĭ promiteau o bună recoltă, au fost total nimicite; multe case au fost sparte şi inundate de curentul furios al păraelor. Supĕrarea poporului e mare şi în desperarea lui nu scie încătrău sĕ-şĭ întórcă privirea.

Causele emigrărilor. Fisolgăbirĕul Haraszthy, la provocarea vice-şpanului comitatului Zemplin, a presentat acestuia un raport privitor la causele emigrărilor şi la sórtea emigraţilor. După acest raport, causa principală a emigrărilor din Ungaria nordică o formézá *marele dărĭ* şi *alte datorii,* precum şi *lipsa de câştig.* Se duc la America şi acolo au o sórte amară, însĕ au de lucru şi în decursul anului trecut împreună cu cuartalul prim al anului curent emigranţii din Zemplin au trimis celor de-acasă *1.007.538 coróne.* Mulţĭ se reîntorc încă acasă şi-şĭ rescumpără moşiile, pe carĭ le vênduseră cu preţurĭ de nimica. „Aicĭ lângă Homonna", dice fisolgăbirĕul, „se află o comună mică, unde fostul cârciumar înainte cu 15 anĭ a luat prin licitaţiune pentru datorii făcute prin beuturĭ 33 de moşii cu câte 50—60—80 coróne; acum tóte moşiile sunt rescumpărate de proprietarii lor, dér nu cu preţurile de mai înainte, ci cu *câte 1800, 2000, 2400 cor.*". Mai adauge fisolgăbirĕul, că nu cu vaiete şi cu vorbirĭ academice este a se lupta contra emigrărilor, ci trebue luminat poporul, trebue învĕţat la îmbunătăţirea pămêntului, sĕ se ia în administrarea statului drumurile comitatense, dând pe calea acésta un mod de câştig ţĕrănimei sĕrace; proprietarii marĭ sĕ nu dea moşiile în arendă *Jidanilor din Galiţia,* ci în parţele mai micĭ sĕ le dea ţĕranilor. — E bună şi sănĕtósă acéstă lecţiă pentru şoviniştii ungurĭ, carĭ nu sciau până acum sĕ găséscă altă causă a emigrărilor, decât pe anumiţĭ agenţĭ.

Scandal germano-frances în Roma. „*Berliner Tageblatt*" dă amĕnunte asupra unui scandal întêmplat în basilica St.-Petru din Roma Vinerea trecută, când a fost marea recepţiune a peregrinilor. Inainte de a sosi papa în biserică peregrinii germanĭ începură sĕ cânte cântărĭ germane. Peregrinii francesĭ i-au fluerat şi i-au întrerupt. In altă parte a bisericei peregrinii francesĭ cântară psalmĭ şi cântărĭ bisericescĭ, dér nimenĭ nu i-a conturbat. Scandalul s'a întêmplat curênd. Un preot frances a pălmuit în mijlocul bisericei pe un preot german, ceea-ce Germanii, de dragul păcii, suferiră. Sosirea papei a pus capĕt scandalului. Aşa espune fóia germană lucrurile. Credem, că le cam esageréză.

Un domn desculţ. Alaltăerĭ se petrecù în strada „Margareta" din Viena un cas hazliu, care atrase atenţiunea trecĕtorilor. Un domn elegant, îmbrăcat bine, cu mănuşĭ, cu joben şi cu ghete galbine în picióre, mergea în paşĭ liniştiţĭ pe stradă, când de-odată un pantofar cu două calfe după el se repedĭ asupra trecĕtorului, provocându-l energic, ca, séu sĕ plătéscă ghetele, séu sĕ le dea jos. Fiind-că domnul n'avea de unde plăti, ér ca sĕ-şĭ dea ghetele din picióre nu-i convenia, a fost ridicat pe sus de calfe, fù dus sub o pórtă şi, pe lângă tóte protestările, l'au desculţat. Intr'acestea lume multă s'a adunat afară în stradă. După ce pantofarul s'a depărtat cu ghetele, într'un târdiu, iésă şi domnul de sub pórtă cu cilindru şi — desculţ, numai în ciorapĭ, lumea curiósă din stradă îl întêmpină cu o salvă de hohote şi rîsete. Domnul se refugiă într'o prăvăliă de ghete şi se rugă sĕ-i crediteze o părechiă. Proprietarul prăvăliei însĕ nu s'a încrĕdut în el şi i-a pus la disposiţiă numai o părechiă de pantofĭ sdrenţoşĭ. Astfel nenorocita jertfă a creditorului sĕu alergă în fugă spre locuinţa sa.

Rĕsboiul din Africa sudică.

(**Trecerea Englesilor peste Vaal.**)

Mareşalul *Roberts* a anunţat deja oficial, că trupele lui au trecut rîul Vaal în Transvaal şi au ocupat posiţiă pe ţĕrmul nordic al rîului. De aicĭ şi până la Johannesburg mai sunt numai 50 de milurĭ englese. Frontul armatei luĭ Roberts se dice, că era de 15 chlm.

Mica trupă a Burilor se afla pe ţĕrmul contrar al rîului; aicĭ se aflau şi puţinii Burĭ Oranjenĭ şi când cei din urmă om al lor a părăsit rîul, s'a făcut încercarea de a arunca în aer marele pod al liniei ferate de peste Vaal. Incercarea însĕ n'a reuşit, căcĭ numai un arc al podului a fost nimicit.

Burii se aflau acum în mare primejdiă. In front se apropia de ei Roberts, la flancul vestic şi ostic îi ameninţau trupele englese, carĭ trecură mai înainte Vaalul. In faţa puterii covîrşitóre englese, ei n'au avut încotrău şi s'au retras fără a opune vre-o resistenţă. Ei au ocupat de-ocamdată posiţii la Meyerton şi pe munţii Klip, situaţĭ la jumĕtatea drumului între Vaal şi Johannesburg.

Scopul cel mai apropiat al lui Roberts este de a cuceri Johannesburg şi Pretoria. La Johannesburg Burii nu vor puté desfăşura o resistenţă mai de sémă, fiind-că regiunea nu e acomodată de loc pentru modul lor de luptă. După scirile mai nouĕ Burii vor arunca în aer minele de aur.

Pretoria este apĕrată de 7 forturĭ tarĭ la sud şi vest, provĕdute cu tunurĭ puternice. Aicĭ mai cu greu va puté sĕ ajungă Roberts; dér cum-că Burii înşi-şĭ nu speréză a puté salva capitala, o dovedesce faptul, că femeile şi copiii au fost espedaţĭ din Pretoria la Lydenburg, între munţii nordicĭ, unde au adunat provisiunĭ şi muniţii pe anĭ întregĭ.

Drept curiositate mai amintim, că din isvor engles s'a rĕspândit scirea, că generalul *French* ar fi intrat deja cu cavaleria în Johannesburg. Scirea acésta pare a fi prematură, ea nicĭ nu se confirmă oficios.

O parte a Burilor din Natal s'au întors în jur de Laingseck. O trupă însemnată de Burĭ a mers acolo de cătră Ladybrand, ér din Pretoria s'au alăturat comande nouĕ de Burĭ la armata lui Botha.

Un osîndit la Siberia.

Din Petersburg se comunică următorul cas: Un tinĕr nervos, slab, cu numele Avram Jefimovicĭ *Gefkin,* e dus de braţ de doi poliţiştĭ în sala de pertractare a tribunalului. Crima lui este, că a scris un comentar cutezat şi necruţător la o sentinţă a tribunalului şi acel comentar l'a tipărit sub titlul „Far luminator" şi l'a împărţit în mii de esemplare între populaţiunea sĕracă din suburbii. Pertractarea s'a făcut în secret, căcĭ era temere de turburărĭ. S'a întêmplat adecă, că locuitorului Mişa Savicĭ 'i-s'a licitat perina de sub cap, şi a fost aruncat pe stradă împreună cu nevasta şi doi copii. In amărăciunea sa, Savicĭ a bătut pe maiorul usurar, care l'a dus la sapă de lemn şi tribunalul l'a condamnat pentru asta la *treĭ anĭ temniţă.*

„Aşa s'a întêmplat", dice Gefkin în comentarul sĕu, „şi e revoltător, că aşa s'a întêmplat. Clasele sociale mai înalte, carĭ ne răpesc şi ultima bucătură câştigată cu sudorĭ de sânge, monopoliséză administraţia justiţiei de pe pămênt şi osindesc pe acela, care cutéză a se văeta, când pe el îl lovesc cu piciorul şi-l bat până la sânge".

„Sermane Mişa Savicĭ! Tu eştĭ jertfa acestei nedreptăţĭ. Şi cine premerge cu esemplu rĕu? în al cui nume se întêmplă aceste nenumĕrate uciderĭ de suflete? — Tătucule, susţiitorul tuturor robilor ruşĭ, ascultă-mĕ, vrêu şi ţie sĕ-ţĭ spun ceva. Te rog, ofere o mică odaiă familiei lui Mişa Savicĭ. Nu! Sciu, că tu nu-i veĭ da, măcar că tu aĭ palat mare în Petersburg, Peterhof, în Gacin, Moscva, Niev, Tzars-Koje-Selo, în Teodosia şi Dumnedeu scie unde. Tu aĭ la disposiţiă mii de odăĭ góle, pe când noĭ cu decile durmim în câte-o scorbură vechiă, unde miseria încă la vĕrsta copilăriei ucide sentimentul nostru moral. Tu susţiĭ câte-va mii de perdevară, nouă nicĭ atât nu ne rĕmâne din amara nóstră muncă ca sĕ putem trăi cu ómenii. Pe tine te întêmpină cu mare pompă şi cu serbărĭ pe unde mergĭ, pe noĭ însĕ décă suntem fără acoperĕmênt şi ne căutăm ocrotire prin pădurĭ, séu sub vre-un pod, ómenii tĕi ne huidue, ca pe nisce sĕlbaticĭ. Oh, tătucule, tu nu scĭ, ce adêncă umilire este pentru demnitatea omenéscă, când di de di ne întórcem printre ómenĭ flămândiţĭ şi orăşnind din dinţĭ şi când suntem despoiaţĭ de casele nóstre şi flămândĭ, sgriburind de frig, ocoliţĭ până la mórte ne huidue din órĭ-ce unghiŭ, unde voim a ne ocroti.

Şi după cum este esemplul, cu care premerge Ţarul, aşa este şi urma, pe care calcă classele mai înalte ale societăţiĭ. Lângă cea mai nebună risipă este cea mai penibilă miseriă; lângă pompa strălucitóre e întunerecul; lângă petrecerile secĭ e cugetul la ucidere şi sinucidere. Sórtea omului sĕrac este: a lucra pentru alţii şi apoi a se prăpădi. Lui nu 'i se face parte din bucuriile vieţii, ci numai din torturele ei... Milostivule, Dómne, privesce la suferinţele nóstre şi te îndură şi spre noi!"

După cetirea articulului încriminat, pe care noi l'am reprodus aicĭ în mic estras, procurorul într'un discurs de o jumĕtate de óră cerù deportarea acusatului la Siberia pentru „vătĕmarea Ţarului".

Gefkin, când audi acésta, sări sus şi strigă: „Ce vreţĭ cu mine? Sĕ mĕ duc în Siberia? Nu mĕ duc! Nu mĕ duc! Eu n'am greşit nimic! Trimiteţĭ la Siberia pe mişei, ér nu pe ceĭ ce vorbesc despre blăstĕmăţiile sĕvîrşite! Voi m'aţĭ lovit, m'aţĭ bătut până la sânge, m'aţĭ chinuit şi eu am simţit'o acésta şi m'am văetat. Voi nu ve gândiţĭ, că şi pe noi ne dóre, décă ne loviţĭ? trataţi-ne omenesce, nu ne răpiţĭ pânea şi drepturile; atuncĭ se vor întórce tóte spre bine!"

După vorbirea fórte domólă şi fără vlagă a apĕrătorului, tribunalul s'a retras şi a hotărît deportarea lui Avram Iefimovicĭ Gefkin la Siberia *pe timp de 15 anĭ.* Acéstă aspră pedépsă se afirmă, că s'a dictat *la dorinţa Ţarului,* care şi el a cetit articulul încriminat.

Necrolog.

Presvitera **Voica Neagoe Popea,**

slăbită de bĕtrâneţe, în etate de 90 anĭ, împărtăşită cu Sfintele Taine, a rĕposat în 15 Maiŭ a. c.

Inmormêntarea va fi Joi în 18 Maiŭ, óra 11 a. m. în cimiteriul bisericei S-tei Adormirĭ.

Despre acéstă perdere durerósă subscrişii încunosciinţéză pe toţĭ consângenii şi cunoscuţii.

Satulung, în 16 Maiŭ 1900.

Fiiĭ: Nicolae, Episcopul Caransebeşului; Ioan, profesor; Alexe, agricultor; Victor preot. Fiica: Maria N. Penciŭ. Ginere: Nicolae Penciu, jude reg. în pensiune. Norori: Eufrosina n. Pană, Maria n. Ciurcu, Reveica n. Gaetan, Maria n. Secăreanu şi numĕroşĭ nepoţĭ, strĕnepoţĭ şi rĕstrĕnepoţĭ.

ULTIME SCIRI.

Londra 29 Maiŭ. *Roberts* telegrafézá din *Kliprivier:* Adĭ am înaintat 20 de chilometri şi suntem numai 14 chlm. depărtare de Johannesburg.

Din *Lourenzo-Marqueze* i-se vestesce lui „*Daily News*", că generalul Botha a sosit în Pretoria, ca sĕ se consulteze cu Krüger asupra condiţiilor de pace. — „*Times*" anunţă, că Botha şi Steyn doresce pacea, *Krüger* însĕ nu.

Londra, 30 Maiŭ. Mareşalul *Roberts va întra adĭ la amiadĭ în Johannesburg,* fără a întêmpina vre-o resistenţă.

DIVERSE.

Ciubucul lui Menelic. Se scie, că decând Menelic a oprit în ţéra lui importul tutunului şi fumatul, între locuitorii abesinienĭ este mare supĕrare. Cu tótă stricteţa poruncei, insuşĭ Menelic a călcat'o. Intr'o di Menelic a vĕdut pe nisce Englesĭ fumând din nisce ciubuce cu ţévĕ scurtă. Lui Menelic i-se părù lucru curios şi îşĭ gândi sĕ încerce şi el. A chemat pe unul dintre Englesĭ la sine, l'a întrebat cu dĕamăruntul, că ce bunătate află el în fumat, şi cum trebue se fumeze cu ciubucul. După ce a sciut tóte, dise Englesului: „Imĭ împrumutĭ ciubucul teu? Aşĭ voi şi eu sĕ gust cum e". A luat ciubucul i-a dat foc, a pipat — şi i-s'a făcut rĕu, tare rĕu. Englesul spuse, că e bine sĕ fumezĭ, dér împĕratului numai la întâia probă i-se şi făcù rĕu. Din causa acésta Menelic aşa s'a mâniat, încât a dat poruncă odată pentru tot-déuna, că în ţéra lui este strict interdis fumatul.

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov,

se pot procura următórele cărţi:

O carte valorósă, scrisă de d-l *Ioan Popea*, profesor la şcólele române din Braşov. Cartea este întitulată: *„Caractere morale*, esemple şi sentinţe culese din istoriile şi literaturile poporelor vechi şi moderne“. Acéstă carte, atât prin esteriorul său elegant, cât şi prin cuprinsul său bogat, de aprópe 400 pagine, este o adevěrată podóbă în literatura nóstră. Atragem asupra ei atenţiunea tuturor Românilor iubitori de carte; în ea cetitorul va găsi o comóră nespus de preţiósă de învěţăturĭ, de mângăierĭ, de însufleţirĭ spre tot ce e moral, nobil şi frumos. Preţul 1 fl. 25 cr. (cu posta 1 fl. 35.) Pentru România 3 Lei, la care este a se adauge şi portul postal. — Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu“, la librăria N. I. Ciurcu şi la librăria H. Zeidner în Braşov.

*

O carte de legĭ. „Amicul Poporului“ îndreptar în cause administrative şi judecătorescĭ *pentru poporul român“* de *Titu Vuculescu*, pretor în Peoica maghiară. Cartea e întocmită la înţelesul ţěranilor, aşa că din ea orĭ-ce plugar, orĭ-ce măestru, orĭ-ce om, care scie ceti, póte sě înţelégă lămurit, ce-ĭ este după lege ertat sě facă şi ce nu; cum are sě-şĭ câştige anumite drepturĭ, la cine sě se îndrepte cu plângerea orĭ cu rugarea. Costă 50 cr. (cu posta 55.)

Cărţi de rugăciunĭ şi predicĭ.

Anghira Mântuirei, cărticea de rugăciunĭ şi de cântărĭ pentru mângăerea sufletéscă a drept credinciosilor creştinĭ, *Ediţiunea IV corectată*. Gherla, Tipografia diecesană 1899, Un esemplar în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 35 cr. (plus 5 cr. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită pentru tóte trebuinţele vieţii. *Ediţiunea IV.* Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1899. Conţine peste 334 pag. Legată în păreţĭ tarĭ coloraţĭ, costă 50 cr. (cu posta 55 cr.)

Micul mărgăritar sufletesc, cărticică de rugăciunĭ şi cântărĭ, întocmită mai ales pentru copiii mai mărişorĭ. Gherla, Tip. „Aurora“ A. Todoran 1898. Un esemplar legat în păreţĭ tarĭ coloraţĭ costă 22 cr. cu posta 23 cr.)

Carte de rugăciunĭ, cererĭ şi laude întru onórea Preacuratei Fecióre Maria, pentru folosul şi mângăiarea sufletelor. Gherla, Tip. Diecesană, 1898. Preţul unui esemplar legat în păreţĭ tarĭ coloraţĭ 20 cr. (cu posta 23 cr.)

Cuvêntărĭ bisericescĭ pe sěrbătorile de peste an, scrise de Prepositul capitular *Ioan Papiu*. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sěrbătorĭ. Conţine vre-o 400 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (în loc de 2 fl. cum era la început), prin postă 1 fl. 60 cr. Aceste predicĭ sunt favorabil apreţiate şi din partea clerului înalt din România.

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ pentru diferite casurĭ de mórte, întocmite de *Ioan Papiu*, cunoscutul scriitor bisericesc. Conţin vre-o 400 pag. Preţul numai 1 fl. 50 cr. (prin postă 1 fl. 60 cr.)

Predicĭ pentru Dumînecĭ de *Iustin Popfiu*, învěţatul scriitor bisericesc, marele orator şi bunul Român de odinióră. E o carte de vre-o 500 pag. format mare, tipar modern, cuprindênd predicĭ frumóse pentru tóte Duminecele de peste an. Preţul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

Predice pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *Vasiliu Christe*. Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predicĭ pe tóte Duminecile şi sěrbătorile de peste an, de *Em. Elefterescu*, cunoscut atât de bine în cercurile românescĭ din numěrósele sale scrierĭ atât de měduóse, instructive şi cu atâta gust cetite. E o carte mare, de 350 pag. Preţul 1 fl. 50 cr. (4 lei).

Cursul pieţei Braşov.

Din 30 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.—	Vênd.	19.04
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.84
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.26
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.58	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.71	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.85
Renta de corone ung. 4%	91.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	115.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.20
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	150.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.50
Renta de argint austr.	97.25
Renta de hârtie austr.	97.10
Renta de aur austr.	114.80
Losurĭ din 1860.	135.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.60
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	713.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	712.50
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale	118.27½
London vista	242.27½
Paris vista	96.25
Rente de corone austr. 4%	96.45
Note italiene	90.65

Subscrisul are onóre a aduce la cunoscinţa tuturor doritorilor, car e vreau a lua în arendă pe termin de 3 anĭ hotelul meu propriu cu etagiu sub firma **„Hotelul Transilvania“**, aflător în strada principală, locul cel mai favorabil. Hotelul are 11 odăi Condiţiunile sunt următórele:

1. Subarendatorului se predau tóte odăile mobilate afară de utensilele, ce se recer la un hotel, adecă albiturĭ etc.

2. Hotelul se dă respectivului subarendator gratuit.

3. Tóte soiurile de beuturĭ le predă proprietariul pe lângă percentele obicinuite.

4. Cuhna de mâncărĭ se predă subarendatorului.

Informaţiunĭ mai amĕnunţite se pot lua verbal la proprietarul hotelului, N i c o l a e L u p u, comerciant în Zĕrneştĭ, la care sunt a-se adresa şi ofertele.

Nicolae Lupu,
comerciant.

AVIS.

Subscrisul am onóre a aduce lo cunoscinţa on. public, că **am început lucrărĭ** de

văpsitorie şi lucitorie de mobile, binale, odăi etc.

Rog, a-me sprigini în intreprinderea mea. promiţând **lucrare solidă şi ieftină.**

Cu tótă stima

913,8—3. **Vasilie Moldovan,**
Braşov (Scheiu), Costă nr. 20.

In Seliste (lângă Sibiiu)

loc cu aer curat de munte, posiţie romantică, cu scaldă de apă de munte, aranjată de curênd, preumblărĭ admirabile, pavilon Elveţian Hotele, Casină, bibliotecă, medicĭ, apothecă, escursiunĭ frumóse şi uşóre în munţĭ, etc. **sunt de închiriat**

odăi şi locuinţe

l a p r i v a ţ ĭ, **pentru saisonul de vară, curate, bune şi fórte ieftine** cu şi fără serviciu.

Cu detailurĭ servesce

959,3—3 **Primăria comunală.**

Sz. 1339—1900.
bvégrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1899 évi 6052 számu végzése következtében Popescu Victor brassói ügyvéd által képviselt Farka Demeter brassói lakos javára Jakab Alajos körösbányai lakós ellen 12 korona s jár. erejéig 1899 évi novemb. hó 21-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján felül foglalt és 1023 koronára becsült következö ingoságok u. m.: szoba butorok és egy zongora stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járásbiróság 1899. évi V. 664/3 számu végzése folytán 12 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1899. évi augusztus hó 23-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 27 kor. 70 filérben biróilag már megállapitott költségek valamint az alant felszámitott árverési kitüzési dijak erejéig is Körösbánya községében végrehajtást szenvedett lakásán leendö eszközlésére **1900. évi Junius hó 5-ik napjának délutáni 2 órája** határidöül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § sa értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingoságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a biróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számittatik.

Kelt K ö r ö s b á n y á n, 1900 évi Május hó 20-án.

Szöllösi János,
kir. birosági végrehajtó.

Sz. 1330—1900. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint tlkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a Fogarasmegye beteg-ápolási alapja végrehajtatónak Timár Juon Simion végrehajtást szenvedő elleni 28 kor. 98 fil. töke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a Sárkányi kir. járásbiróság területén lévő Ohába községében fekvő az ohábai 51 sz. tljkvben Timár Juon Simion, Timár Anna férj. Rosc a Todorné és kk. Timár Juon nevén álló A †

344	hrsz.	ingatlanra	46	kor.	2150/2	hrsz.	ingatlanra	4	kor.
441/1	„	„	24	„	2251/3	„	„	4	„
529	„	„	12	„	2394/3	„	„	16	„
748	„	„	10	„	2515/1	„	„	16	„
794	„	„	46	„	2558/1	„	„	30	„
974/1	„	„	8	„	2573/1	„	„	8	„
1055	„	„	12	„	2825/1	„	„	8	„
1176	„	„	4	„	2995/2	„	„	6	„
1310/3	„	„	8	„	3045/1	„	„	16	„
1484/1	„	„	36	„	3098	„	„	16	„
1630/1	„	„	20	„	3227/1	„	„	18	„
1723/3	„	„	20	„	3234/2	„		38	„
1843	„	„	16	„	3406/2	„	„	32	„
1884	„	„	40	„	3533/1	„	„	22	„
1950/1	„	„	6	„	3647/1	„	„	22	„
2021	„	„	6	„	92, 93	„	„	356	koro-

nában ezennel megállapitott kikiáltási árban a C. 1 alatt özv. Timár Juon Simion javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezetijog érintetlen hagyása mellett az arverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **1900 evi junius hó 25-ik napján délelött 9 órakor** Ohába községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

F o g a r a s, 1900. évi Márczius hó 1-én.

A kir. jbiróság mint telekönyvi hatóság.

CSÁSZÁR,
kir. albiró.

967.